

STATUT BIBLIOTEKI ŚLĄSKIEJ W KATOWICACH

Rozdział I Postanowienia ogólne

§ 1

1. Biblioteka Śląska w Katowicach, zwana dalej „Biblioteką” jest wojewódzką biblioteką publiczną o statusie naukowym.
2. Biblioteka Śląska w Katowicach kontynuuje tradycje Biblioteki Sejmu Śląskiego utworzonej w 1922 roku, Śląskiej Biblioteki Publicznej im. Józefa Piłsudskiego działającej na mocy Ustawy Sejmu Śląskiego od 1936 roku i Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej powstałej na mocy Uchwały Prezydium WRN w 1951 roku.
3. Biblioteka została utworzona na mocy uchwały nr I/18/44/2000 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 13 marca 2000 r. w sprawie połączenia z dniem 1 lipca 2000 r. Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Biblioteki Śląskiej w Katowicach w jedną instytucję kultury.
4. Biblioteka działa w szczególności na podstawie:
 - 1) ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r., poz. 406), zwanej dalej „ustawą o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej”;
 - 2) ustawy z dnia 27 czerwca 1997 roku o bibliotekach (Dz. U. Nr 85, poz. 539 z późn. zm.);
 - 3) ustawy z dnia 7 listopada 1996 roku o obowiązkowych egzemplarzach bibliotecznych (Dz. U. Nr 152, poz. 722) oraz rozporządzenie Ministra Kultury i Sztuki z dnia 6 marca 1997 roku w sprawie wykazu bibliotek uprawnionych do otrzymywania egzemplarzy obowiązkowych poszczególnych rodzajów publikacji oraz zasad i trybu ich przekazywania (Dz. U. Nr 29, poz. 161 z późn. zm.);
 - 4) ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.);

- 5) rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki z dnia 24 listopada 1998 roku w sprawie ustalenia wykazu bibliotek, których zasoby tworzą narodowy zasób biblioteczny, określenia organizacji tego zasobu oraz zasad i zakresu jego szczegółowej ochrony (Dz. U. Nr 146, poz. 955 z późn. zm.);
- 6) ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590 z późn. zm.);
- 7) niniejszego statutu.

§ 2

1. Biblioteka Śląska w Katowicach może używać skróconej nazwy - „Biblioteka Śląska”.
2. Siedzibą Biblioteki jest miasto Katowice.
3. Biblioteka prowadzi działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz poza jej granicami.
4. Biblioteka używa pieczęci podłużnej z pełną nazwą instytucji oraz jej adresem.

§ 3

1. Organizatorem Biblioteki jest Województwo Śląskie.
2. Nadzór nad Biblioteką sprawuje Zarząd Województwa Śląskiego.

§ 4

Biblioteka posiada osobowość prawną; jest wpisana do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Województwo Śląskie pod numerem RIK-B/19/2000.

§ 5

Biblioteka wchodzi w skład ogólnokrajowej sieci bibliotecznej.

Rozdział II Zakres działania Biblioteki

§ 6

1. Biblioteka jest biblioteką publiczną. Jej zbiory stanowią dobro narodowe i służą zachowaniu dziedzictwa narodowego, współtworząc narodowy zasób biblioteczny.
2. Biblioteka organizuje biblioteczną, bibliograficzną i naukowo-badawczą działalność na rzecz narodowej kultury, nauki, edukacji oraz dla zaspokojenia potrzeb informacyjnych społeczności województwa śląskiego, a w szczególności:
 - 1) gromadzi, opracowuje, chroni oraz przechowuje swoje zbiory zgodnie

- z obowiązującymi przepisami,
- 2) udostępnia zbiory na miejscu i w drodze wypożyczeń osobom indywidualnym oraz instytucjom w kraju i za granicą w celu zapewnienia swobodnego dostępu do wiedzy i informacji; tryb udostępniania zbiorów regulują oddzielne przepisy, porozumienia i regulaminy,
 - 3) prowadzi działalność bibliograficzną, dokumentacyjną, wydawniczą, edukacyjną, popularyzatorską i instrukcyjno-metodyczną.
3. Zbiory Biblioteki są wzbogacane i uzupełniane:
- 1) w oparciu o przepisy o egzemplarzu obowiązkowym,
 - 2) drogą zakupu, darowizn lub wymiany materiałów bibliotecznych.
4. Biblioteka kompletuje zbiór śląskoznawczych materiałów bibliotecznych.
5. Biblioteka gromadzi materiały dotyczące Unii Europejskiej.
6. W zakresie popularyzacji książki Biblioteka realizuje swoje zadanie szczególnie przez:
- 1) promocję książki i czytelnictwa,
 - 2) organizowanie imprez kulturalnych,
 - 3) współpracę i pomoc dla organizacji pozarządowych działających na rzecz książki i czytelnictwa.

§ 7

1. Biblioteka jest biblioteką naukową.
2. Biblioteka uczestniczy w krajowej i międzynarodowej wymianie doświadczeń naukowych, zwłaszcza w zakresie bibliotekarstwa naukowego i publicznego oraz innych dziedzin poznania.
3. Biblioteka opracowuje i publikuje prace naukowe, bibliografię regionalną oraz inne materiały o charakterze regionalnym.
4. W zakresie działalności naukowej Biblioteka realizuje swoje zadania szczególnie przez:
 - 1) inicjowanie i prowadzenie badań naukowych w zakresie bibliotekoznawstwa, edytorstwa, badań nad książką i czytelnictwem, kulturą literacką, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki śląskoznawczej,
 - 2) prowadzenie działalności naukowo-badawczej i wydawniczej w zakresie obsługiwanych przez Bibliotekę dziedzin nauki,
 - 3) upowszechnianie wyników badań naukowych.

§ 8

1. Biblioteka jest centralną placówką metodyczną dla bibliotek publicznych

województwa śląskiego.

2. Biblioteka sprawuje nadzór merytoryczny w zakresie realizacji przez samorządowe biblioteki publiczne zadań wynikających z przynależności do ogólnokrajowej sieci bibliotecznej.
3. Biblioteka prowadzi działalność edukacyjną i popularyzacyjną.
4. W zakresie działalności na rzecz samorządowych bibliotek publicznych Biblioteka realizuje swoje zadania szczególnie przez:
 - 1) koordynowanie działalności bibliotek publicznych w celu stworzenia na terenie województwa śląskiego jednolitego systemu informacyjnego, stanowiącego integralną część systemu ogólnopolskiego i globalnego,
 - 2) analizowanie stanu i potrzeb samorządowych bibliotek publicznych oraz formułowanie i przedkładanie ich organizatorom ocen, propozycji zmian i usprawnień zgodnie z obowiązującym prawem,
 - 3) udzielanie pomocy instrukcyjno-metodycznej i szkoleniowej,
 - 4) koordynowanie prac na rzecz czytelnictwa dzieci oraz innych grup specjalnych.

§ 9

1. Zadania Biblioteki z zakresu szeroko pojętych nauk humanistycznych i społecznych odnoszących się do problematyki ważnej dla województwa śląskiego wykonuje Instytut Badań Regionalnych, zwany dalej „Instytutem”, będący wyspecjalizowaną jednostką wewnętrzną Biblioteki, w szczególności poprzez:
 - 1) badania naukowe obejmujące województwo śląskie,
 - 2) wykonywanie ekspertyz naukowych na potrzeby regionu,
 - 3) przygotowywanie programów i materiałów na potrzeby edukacji regionalnej.
2. Instytut wykonuje swoje zadania współpracując z innymi wewnętrznymi jednostkami organizacyjnymi Biblioteki, zgodnie z ich zakresem działania określonym w regulaminie, o którym mowa w § 14.
3. Działalnością Instytutu kieruje zastępca dyrektora, o którym mowa w § 11 ust. 3 pkt 4.
4. Organem doradczym i opiniodawczym dyrektora Biblioteki w zakresie działania Instytutu jest Rada Naukowa Instytutu, powoływana i odwoływana przez Zarząd Województwa Śląskiego.
5. W skład Rady Naukowej Instytutu wchodzi do 10 osób. Co najmniej połowę składu Rady Naukowej Instytutu stanowią osoby ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem profesora.
6. Zasady funkcjonowania Rady Naukowej Instytutu określa regulamin nadany przez Zarząd Województwa Śląskiego.
7. Kadencja Rady trwa cztery lata. Po upływie kadencji Rada pełni swoje obowiązki do czasu powołania przez Zarząd Województwa Śląskiego jej nowego składu.

8. Obsługę biurową Rady zapewnia Biblioteka.

§ 10

Dla wykonania swych zadań Biblioteka zatrudnia pracowników służby bibliotecznej, bibliotekarzy dyplomowanych, pracowników naukowo-badawczych o odpowiednim przygotowaniu zawodowym i kwalifikacjach, pracowników technicznych, pracowników administracyjnych, pracowników obsługi oraz specjalistów innych zawodów związanych z działalnością biblioteczną.

Rozdział III Zarządzanie Biblioteką

§ 11

1. Dyrektora Biblioteki, zwanego dalej „dyrektorem”, powołuje i odwołuje Zarząd Województwa Śląskiego w trybie określonym w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.
2. Dyrektor zarządza Biblioteką, reprezentuje ją na zewnątrz, odpowiada za całokształt działalności instytucji, w tym za jej gospodarkę finansową.
3. Dyrektor kieruje Biblioteką przy pomocy czterech zastępców:
 - 1) zastępcy dyrektora do spraw Książnicy;
 - 2) zastępcy dyrektora do spraw bibliotek samorządowych;
 - 3) zastępcy dyrektora do spraw technicznych;
 - 4) zastępcy dyrektora do spraw Instytutu Badań Regionalnych.
4. Zastępców dyrektora Biblioteki, o których mowa w ust. 3 pkt 1-3, zatrudnia i rozwiązuje z nimi stosunek pracy dyrektor po uzyskaniu zgody Zarządu Województwa Śląskiego.
5. Zastępcę dyrektora do spraw Instytutu Badań Regionalnych powołuje i odwołuje Zarząd Województwa Śląskiego. Powołanie jest poprzedzone konkursem przeprowadzonym przez komisję konkursową, ustanowioną przez Zarząd Województwa Śląskiego, w skład której wchodzi w szczególności: przedstawiciele Zarządu Województwa Śląskiego, Rady Naukowej Instytutu Badań Regionalnych, o której mowa w § 9 ust. 4, oraz dyrektor Biblioteki.
6. Dyrektor może ustanowić pełnomocników, określając termin i zakres upoważnień w formie pełnomocnictwa.
7. Zarząd Województwa Śląskiego może powierzyć zarządzanie Biblioteką osobie fizycznej lub prawnej w trybie określonym w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

§ 12

1. Dyrektor może tworzyć zespoły doradcze.
2. Zespoły doradcze mają charakter stały albo mogą zostać utworzone dla realizacji konkretnego zadania – wówczas okres ich działania ograniczony jest terminem realizacji tego zadania.
3. W skład zespołów doradczych mogą wchodzić pracownicy Biblioteki oraz osoby spoza niej w liczbie określonej przez dyrektora w akcie o utworzeniu zespołu.
4. Dyrektor informuje organizatora o zamiarze utworzenia zespołu doradczego. Organizator ma prawo desygnowania jednego przedstawiciela jako członka zespołu. Dotyczy to również już istniejących zespołów.
5. Tryb działania zespołów doradczych określają odrębne regulaminy nadawane zarządzeniami dyrektora.
6. Obsługę biurową zespołów doradczych zapewnia Biblioteka.

§ 13

1. Dyrektor odpowiedzialny jest w szczególności za:
 - 1) prowadzenie działalności zgodnie ze statutem,
 - 2) tworzenie warunków do realizacji zadań określonych w rozdziale II statutu oraz w regulaminie organizacyjnym,
 - 3) dbałość o mienie i finanse Biblioteki oraz właściwe nimi gospodarowanie,
 - 4) zawieranie i rozwiązywanie umów o pracę z pracownikami oraz zawieranie innych umów cywilno-prawnych.
2. Dyrektor przedstawia Zarządowi Województwa Śląskiego:
 - 1) roczny plan finansowy Biblioteki w terminie ustalonym przez organizatora,
 - 2) sprawozdania finansowe w terminach określonych w przepisach dotyczących sprawozdawczości,
 - 3) roczne sprawozdanie finansowe, o którym mowa w przepisach o rachunkowości,
 - 4) obejmujące okres roku plany działalności statutowej oraz sprawozdania z ich realizacji zaopiniowane uchwałami Rady Programowej, o której mowa w § 15, w terminach określonych przez organizatora,
 - 5) informacje finansowe i merytoryczne w zakresie i terminach ustalonych przez organizatora konieczne do opracowania projektu budżetu Województwa Śląskiego oraz oceny pracy instytucji.

§ 14

Organizację wewnętrzną Biblioteki określa regulamin organizacyjny nadawany przez dyrektora w trybie określonym w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Rozdział IV Rada Programowa

§ 15

1. Przy Bibliotece działa Rada Programowa, zwana dalej „Radą”.
2. Rada opiniuje na potrzeby organizatora działania statutowe Biblioteki oraz ich realizację.
3. Członków Rady powołuje i odwołuje Zarząd Województwa Śląskiego.
4. W skład Rady wchodzi w szczególności: przedstawiciel Sejmiku Województwa Śląskiego, przedstawiciel Miasta Katowice oraz eksperci w dziedzinach właściwych dla działalności instytucji.
5. Kadencja członków Rady trwa cztery lata. Po upływie kadencji Rada pełni swoje obowiązki do czasu powołania przez Zarząd Województwa Śląskiego jej nowego składu.
6. Rada działa na podstawie opracowanego przez siebie i zatwierdzonego przez Zarząd Województwa Śląskiego regulaminu.
7. Pierwsze posiedzenie Rady zwołuje przedstawiciel Zarządu Województwa Śląskiego. Na posiedzeniu tym Rada wybiera spośród swojego składu przewodniczącego.
8. Obsługę biurową Rady zapewnia Biblioteka.

Rozdział V Gospodarka finansowa Biblioteki

§ 16

1. Biblioteka prowadzi samodzielną gospodarkę finansową w ramach posiadanych środków oraz na podstawie planu finansowego Biblioteki, kierując się zasadą efektywności ich wykorzystania.
2. Przychodami Biblioteki są przychody z prowadzonej działalności, w tym ze sprzedaży składników majątku ruchomego, przychody z najmu i dzierżawy składników majątkowych, dotacje podmiotowe i celowe, środki otrzymane od osób fizycznych i prawnych oraz z innych źródeł.
3. Organizator przekazuje Bibliotece środki finansowe w formie dotacji podmiotowej na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych działań statutowych, w tym na utrzymanie i remonty obiektów, w formie dotacji celowej na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji oraz w formie dotacji celowej na realizację wskazanych zadań i programów.

4. Biblioteka prowadzi gospodarkę finansową według zasad określonych w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz w przepisach dotyczących finansów i rachunkowości.

§ 17

1. Do składania oświadczeń woli w imieniu Biblioteki w zakresie praw i obowiązków majątkowych i finansowych uprawniony jest jednoosobowo dyrektor lub osoba przez niego upoważniona.
2. Oświadczenia, o których mowa w ust. 1, wymagają kontrasygnaty głównego księgowego lub osoby przez niego upoważnionej.

§ 18

1. Biblioteka może prowadzić, jako dodatkową, działalność gospodarczą w oparciu o właściwe przepisy prawa regulujące prowadzenie działalności gospodarczej.
2. Dochód z działalności gospodarczej Biblioteki służy realizacji celów statutowych.

Rozdział VI Postanowienia końcowe

§ 19

1. Statut nadaje Bibliotece Sejmik Województwa Śląskiego.
2. O zmianach statutu decyduje się w trybie właściwym dla jego uchwalenia.